

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ,
МЕНЕДЖМЕНТУ, ТЕХНОЛОГІЙ І ФІЗИКИ
КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ**

**Кваліфікаційна (дипломна) робота
на здобуття другого рівня вищої освіти
«магістр»**

на тему:

**РОЗВИТОК ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ В
УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ
ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» З
ВИКОРИСТАННЯМ КОМПЕТЕНТНІСНО-
ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Виконала: Здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти спеціальності 014.10
«Середня освіта (Трудове навчання та
технології)»

Лесковець Аліна Михайлівна

Науковий керівник:

кандидат педагогічних наук, доцент
Симонович Наталія Василівна

Рецензент:

Ваколюк Аліна Миколаївна, кандидат
педагогічних наук, доцент Рівненського
державного гуманітарного університету.

РЕЗЮМЕ

Лесковець А.М. Розвиток просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій. Рукопис.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2021.

У кваліфікаційній (дипломній) роботі проаналізовано стан проблеми розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» в теоретичному й практичному плані, охарактеризовано сутність та зміст поняття просторове мислення учнів старших класів, яке розвивається на заняттях предмету «Технології». З'ясовано сутність та розроблено систему компетентнісно-орієнтованих технологій для розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології». Обґрунтовано та розроблено методику розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій. Експериментально перевірено ефективність розробленої методики на практиці.

Ключові слова: просторове мислення, компетентнісно-орієнтовані технології, учні старших класів.

RESUME

Leskovets A. Development of spatial thinking in high school students in the process of studying the subject "Technology" using competency-oriented technologies. Manuscript.

Qualification (diploma) work for obtaining the second level of higher education "master" specialty 014.10 "Secondary education (Labor training and technology)". Rivne State University for the Humanities, Rivne, 2021.

The qualifying (diploma) work analyzes the state of the problem of spatial thinking in high school students in the study of the subject "Technology" in theoretical and practical terms, describes the essence and content of the concept of spatial thinking of high school students, which develops in the subject "Technology". The essence and system of competence-oriented technologies for the development of spatial thinking in high school students in the process of studying the subject "Technology" are clarified. The method of development of spatial thinking in high school students in the process of studying the subject "Technology" with the use of competence-oriented technologies is substantiated and developed. The effectiveness of the developed technique in practice has been experimentally tested.

Key words: spatial thinking, competence-oriented technologies, high school students.

Вступ	6
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ».....	13
1.1. Розвиток просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» як педагогічна проблема	13
1.2. Сутність та зміст просторового мислення в учнів 10-11-х класів у процесі вивчення предмету «Технології».....	17
1.3. Компетентнісно-орієнтовані технології для розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології».....	22
ВИСНОВКИ ДО I РОЗДІЛУ.....	39
РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» З ВИКОРИСТАННЯМ КОМПЕТЕНТНІСНО-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	41
2.1. Педагогічні умови та методика розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.	41
2.2. Методика і організація дослідно-експериментальної роботи.	60
2.3. Експериментальна перевірка розробленої методики розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.....	69
ВИСНОВКИ ДО II РОЗДІЛУ.....	76
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	78

Список використаних джерел	82
Додатки.....	92
Додаток А. Фрагмент календарно-тематичного плану занять з навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» для учнів 10-го класу.. . . .	93
Додаток Б. Плани-конспекти занять з навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» для учнів 10-го класу.....	97
Додаток В. Тест просторового мислення І.С. Якиманської.....	114
Додаток Д. Наочний матеріал та інструкція до проведення тесту "Прогресивні матриці Равена".....	115
Додаток Е. Анкета для виявлення ставлення учнів до предмету «Технології».....	127
Додаток Ж. Форма протоколу спостереження методики розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.....	128
Додаток К. Схема аналізу заняття з навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» щодо розвитку просторового мислення учнів з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.....	129
Додаток Л. Перелік питань для проведення бесіди щодо методики розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.....	130